

Измене и допуне Закона о раду и Закона о пензијском и инвалидском осигурању (ПИО) ступиле су данас на снагу. Према оцени Владе Србије, измене Закона о раду требало да омогуће лакше запошљавање и да се Србија приближи европском законодавству, као и да доведу до укрупњавања синдиката.

Промене у закону позитивно су оценили послодавци, страни инвеститори и ЕУ, док су се синдикати напустили социјални дијалог и организовали протесте тврдећи да се изменама умањују права радника.

Новине у Закону о раду су да право на накнаду по основу минулог рада од 0,4 одсто по години рада, а не по месеци, добијају само оне особе које послодавац, а не он сам, одлучи да ће накнада због отказа добијеног као технолошки вишак износити минимум збир трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада код актуелног послодавца.

Предивиђа се и да послодавац пре отказа о раду, мора да опомене радника и да му да упутства како да обавља посао, али и да му понуди неко друго радно место у предузећу.

Законом је предвиђено да запослени има право на накнаду за ноћни рад од 26 одсто, али не и за сменски рад.

Нова решења предвиђају и губљење права на накнаду за неискоришћен годишњи одмор, изузев ако запослени добије отказ.

Смањује се и број дана плаћеног одсуства са седам на пет (венчање, порођај супруге, тешке болести чланова породице или њихова смрт). За добровољно давање крви следе два слободна дана.

Током годишњег одмора запослени има право на основну зараду увећану за минули рад током тог месеца, а не као до сада на просек своје зараде из претходна три месеца. Током принудног одмора запослени има право на 60 одсто основне зараде увећане за минули рад, а не као до сада на просек своје зараде из претходна три месеца.

Смањене су и отпремнине за одлазак у пензију и износиће две, а не три просечне плате запосленог.

Новине су и да радни однос на одређено време може да траје две, уместо као до сада годину дана, а може да се продужи и до три године. Предлагач очекује да ће ова мера поспешити запошљавање, с обзиром на незапосленост у земљи и број радника који раде на црно.

Изменама закона, запослени добија право на коришћење годишњег одмора добија већ након месец дана непрекидног рада, а не, као до сада, после шест месеци.

Нова решење штите права трудница, али су та права проширена и на дојиле и спречава послодавца да их прогласи вишком.

Први пут се законом дефинише и рад са непотпуним радним временом и рад на даљину, и то тако да ти запослени морају да имају исте услове рада као и запослени са пуним радним временом.

Изменама Закона о пензијском и инвалидском осигурању ће се постепено до 2032. године изједначити старосне границе за одлазак у пензију жена и мушкараца.

Законом је предвиђено да се почев од 2015. до 2020. за по шест месеци на годишњем нивоу повећава старосна граница за одлазак жена у пензију, а од 2020. за по два месеца да би 2032. она била 65 година, односно да би се изједначила са условима за мушкарце. Минималан стаж за одлазак у старосну пензију задржан је на 15 година.

Уведена је опција одласка у превремену старосну пензију са најмање 40 година стажа и 60 година живота, уз прелазни период од 2015. до 2023. године за мушкарце, односно до 2024. године за жене.

Износ превремене пензије умањује се за 0,34 одсто за сваки месец ранијег пензионисања. Пензија по том основу може да се умањи максимално 20,4 одсто.

Закон предвиђа и да жена која је родила једно дете по том основу има право на додатних шест месеци стажа, а она са двоје деце - једну годину. Жена која је родила троје и више деце има право на додатни стаж од две године.

Изменама Закона о пензијском и инвалидском осигурању предвиђено је да Управни одбор ПИО фонда уместо 21 члана има седам чланова, а биће укинут надзорни одбор тог фонда. Променом управљачке структуре ПИО фонда од седам чланова Управног одбора тог фонда, четири ће бити представници државе, а по један представник синдиката, послодаваца и удружења пензионера.

До сада је у Управном одбору ПИО фонда био 21 члан, и то представник Владе Србије, а остали чланови били су представници синдиката и послодаваца, док је надзорни одбор имао председника и пет чланова.

(Блиц)

